

Sygn. akt II Ca 567/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 grudnia 2012 roku

Sąd Okręgowy w Legnicy II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Sylwia Kornatowicz (spraw.)
Sędziowie:	SO Jolanta Pratkowiecka SO Sabina Ziser
Protokolant:	sekr. sądowy Małgorzata Zielińska

po rozpoznaniu w dniu 13 grudnia 2012 roku w Legnicy

na rozprawie

sprawy z powództwa J. M.

przeciwko pozwanym L. P. i E. P.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Legnicy

z dnia 15 maja 2012 roku

sygn. akt VII C 636/11

oddala apelację.

Sygn. akt II Ca 567/12

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 15.05.2012 r. w sprawie sygn. akt VII C 636/11 Sąd Rejonowy w Legnicy zasądził od pozwanej E. P. na rzecz powoda J. M. kwotę 127,39 zł. Dalej idące powództwo przeciwko tej pozwanej oraz powództwo skierowane przeciw L. P. Sąd Rejonowy oddalił jako niezasadne. Sąd ustalił, że 21.09.2004 r. powód zawarł z pozwaną, prowadzącą działalność gospodarczą na pod nazwą Firma Handlowo-Usługowa (...) w K., umowę zlecenia w przedmiocie wymiany okien za kwotę 2.880 zł. Umowa zawarta została za pośrednictwem przedstawiciela handlowego firmy (...) w osobie pozwanego L. P.. W tym samym dniu (...) Bank S.A. w W. udzielił powodowi na jego wniosek kredytu na zakup i montaż okien w kwocie 3.428,70 zł. Pieniądze z kredytu bank przekazał bezpośrednio zleceniobiorcy E. P., a zabezpieczeniem spłaty kredytu był wystawiony przez powoda weksel in blanco. J. M. spłacił pierwszą ratę kredytu w kwocie 127,39

zł, natomiast pozostałych rat nie uiszczał, gdyż w umówionym terminie, jak też później, nie doszło do wymiany okien przez pozwaną. Bank wypowiedział powodowi umowę kredytu, a na dzień 4.11.2011 r. zadłużenie J. M. wynosiło 10.941,64 zł. We wrześniu 2010 r. powód zlecił wymianę okien innej firmie, za co zapłacił 2.463,72 zł.

W niniejszej sprawie powód domagał się zasądzenia od pozwanych łącznej kwoty 21.169,36 zł, w tym: 10.941,64 zł, podlegające zwrotowi tytułem kredytu na rzecz (...) Banku S.A.; 227,72 zł jako równowartości spłaconej pierwszej raty kredytu; 10.000 zł tytułem odszkodowania – zadośćuczynienia i zwrotu kosztów maszynopisania, usług pocztowych, kserokopii, leków oraz kosztów postępowania przed sądem w Poznaniu. Sąd Rejonowy w Legnicy uwzględnił powództwo jedynie co do kwoty uiszczonej przez powoda pierwszej raty kredytu, wskazując, że w tym zakresie pozwana została bezpodstawnie wzbogacona kosztem powoda w rozumieniu art.405 k.c., gdyż nie wykonała usługi, a otrzymała za to pieniądze. Ponieważ J. M. nie spłacił dalszej części kredytu, to nie jest zubożony w większym zakresie, dlatego nie może domagać się zwrotu pozostałej części kredytu. W ocenie Sądu I instancji przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe wykazało, wbrew zarzutom powoda, że zawarł on z bankiem umowę kredytu, czego potwierdzeniem jest fakt przystąpienia do jego spłaty. Omawianą należność Sąd zasądził jedynie od E. P., uznając, że jedynie ona została bezpodstawnie wzbogacona wskutek niewykonania umowy zlecenia i zatrzymania uzyskanych z banku pieniędzy. Po stronie pozwanego L. P. Sąd Rejonowy stwierdził brak legitymacji procesowej. Nie ma też zdaniem tego Sądu podstaw do zasądzenia żądanej z pozwie kwoty od pozwanych na rzecz banku, jako że pozwani nie byli stroną umowy kredytowej.

Co do roszczenia odszkodowawczego Sąd I instancji uznał, że powód nie wykazał tu przesłanek odpowiedzialności pozwanych na podstawie art.471 k.c., tj. za nienależyte wykonanie zobowiązania. W szczególności stwierdził Sąd brak adekwatnego związku przyczynowego między niewykonaniem zobowiązania przez E. P. a poniesionymi przez powoda kosztami przesyłek i pism do wielu instytucji, jak też kosztami przegranego procesu przed sądem w Poznaniu i wydatkami na lekarstwa.

Za niezasadne uznał również Sąd żądanie powoda o wydanie weksla in blanco. W myśl art.222§1 k.c. J. M. winien był udowodnić, że pozwani są w posiadaniu podpisanego przez niego weksla, jednakże dowód taki nie został wskazany i przeprowadzony.

Powód nie zgodził się z wyrokiem w części oddalającej jego powództwo o zapłatę i złożył samodzielnie sporządzoną apelację, z której można wnioskować, iż domagał się zmiany zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie jego powództwa. J. M. podniósł, że nie zawierał z bankiem umowy kredytu, a pozwana winna zwrócić pobrane stamtąd pieniądze, skoro nie wykonała usługi wymiany okien. Powód wskazał, że wszystkie wymienione w pozwie koszty poniósł na skutek nierzetelnego zachowania E. P., toteż uprawniony jest otrzymać ich zwrot.

Sąd Okręgowy, przyjmując za własne prawidłowe ustalenia faktyczne poczynione w pierwszej instancji zważył, co następuje:

Apelacja nie jest uzasadniona.

Sąd Rejonowy przeprowadził postępowanie dowodowe o właściwym kierunku i zakresie, po czym prawidłowo uznał, że powództwo podlega uwzględnieniu tylko w nieznacznej części. Swoje stanowisko Sąd ten wyczerpująco przedstawił w pisemnym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Nie ulega wątpliwości, że pozwana E. P. nie wykonała zobowiązania względem powoda z tytułu umowy zlecenia z dnia 21.09.2004 r., pomimo uzyskania na ten cel pieniędzy przekazanych przez bank na podstawie umowy kredytu. Zobowiązaniem wobec banku jest J. M., który może żądać od pozwanej zwrotu zaciągniętego kredytu, jednakże tylko w takim zakresie, w jakim kredyt ten spłaca. Wnosząc na rzecz banku środki pieniężne powód uszczupla swój majątek i w ten sposób doznaje uszczerbku, który pozwana winna pokryć wskutek niewykonania zobowiązania. Dopóki powód nie pokrywa długu w banku (pomijając tu kwestię ewentualnego przedawnienia), nie ponosi szkody ani nie jest zubożony, nie ma bowiem w jego majątku żadnego uszczerbku związanego z zachowaniem E. P.. Dlatego słusznie uczynił w niniejszej sprawie Sąd Rejonowy, zasądając na rzecz powoda wyłącznie kwotę spłaconej jednej raty kredytu,

a oddalając powództwo o zapłatę niespłaconej jego części. Fakt zawarcia umowy kredytu należy uznać w niniejszej sprawie za wykazany, co wynika w szczególności z treści uzasadnienia postanowienia Prokuratora Rejonowego w Legnicy z 15.05.2010 r. o umorzeniu dochodzenia, w którym w oparciu o dowód z opinii biegłego grafologa ustalono, że J. M. złożył własnoręczny podpis na wniosku kredytowym i w ten sposób doszło do zawarcia umowy kredytu (karty 557 i 558 akt sprawy). W kwestii podpisania i wykonania tej umowy (...) Bank udzielił J. M. bardzo obszernych i klarownych wyjaśnień w piśmie z dnia 14.01.2011 r., złożonym w kserokopii do akt niniejszej sprawy (karty 595-597).

Powód, jak wynika z szeregu jego pism, czuje się poszkodowany postępowaniem pozwanej, która nie wykonała usługi wymiany okien pomimo otrzymania za to pieniędzy pochodzących z kredytu bankowego. W procesie cywilnym jednak, wbrew sugestiom powoda, Sądy obu instancji nie mają uprawnienia do ukarania E. P. za niewykonanie zobowiązania, mogą jedynie badać przesłanki odpowiedzialności cywilnej pozwanej. Sąd Rejonowy badanie takie przeprowadził i wydał trafne rozstrzygnięcie, tak co do uwzględnionego, jako i oddalonego powództwa.

Nieuwzględnienie roszczenia obejmuje nie tylko niespłacony dotąd kredyt bankowy, o czym była mowa wyżej, ale również żadaną jako odszkodowanie kwotę 10.000 zł. Zgodzić należy się ze stanowiskiem Sądu I instancji, że wskazywane w tej materii przez powoda jako poniesione koszty pism i ich wysyłania oraz koszty leczenia i innego procesu sądowego nie pozostają w adekwatnym związku przyczynowym z niewykonaniem zobowiązania przez E. P.. J. M. z pewnością poniósł niemałe koszty sporządzenia, kopiowania i wysyłania pocztą do wielu różnych instytucji pism dotyczących zawartej z pozwaną umowy i jej niewykonania. W toczącej się wcześniej sprawie sygn. akt I C 552/05 J. M. uzyskał wyrokiem z 27.10.2006 r. zwrot kwoty 150 zł, poniesionej tytułem tego rodzaju wydatków. Po tej dacie powód nadal prowadził obszerną korespondencję dotyczącą przedmiotu niniejszej sprawy, jednakże nie były to czynności celowe i niezbędne dla ochrony praw powoda, zwłaszcza w tak szerokim zakresie. J. M. skierował swoją aktywność na pisanie skarg do Ministra Sprawiedliwości, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, posła, Rzecznika Praw Obywatelskich, Najwyższej Izby Kontroli, Komisji Nadzoru Finansowego, Prezydenta Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Tym sposobem powód poniósł duże wydatki, które jednak nie mogą być traktowane jak normalne (typowe) następstwa niewykonania umowy zlecenia, czyli nie pozostają w adekwatnym związku przyczynowym z zachowaniem pozwanej, a tylko taki związek uzasadnia roszczenie odszkodowawcze (art.361 k.c.). Zwrot wydatków celowych otrzymał J. M. w sprawie z roku 2006, a późniejsze wydatki na korespondencję nie były już uzasadnione i nie podlegają zwrotowi przez pozwaną.

Dotyczy to także kosztów lekarstw zażywanych przez powoda oraz kosztów poniesionych w innym procesie sądowym. Nie ma żadnych dowodów na fakt związku przyczynowego między stanem zdrowia skarżącego i jego leczeniem a niewykonaniem zobowiązania przez E. P.. Koszty postępowania, jakie J. M. poniósł w sprawie toczącej się przed Sądem Okręgowym w Poznaniu również nie pozostają w takim związku przyczynowym, albowiem ochrony prawnej z tytułu niewykonania umowy przez pozwaną powód nie powinien był poszukiwać w procesie z bankiem, skoro jak wykazało postępowanie dowodowe w niniejszej sprawie, J. M. zawarł umowę kredytową i stał się dłużnikiem banku, który z kolei nie był stroną umowy z E. P.. Wprawdzie (...) Bank przekazał pozwanej środki pieniężne, jednakże uczynił to w wyniku zaciągnięcia zobowiązania kredytowego nie przez E. P., a przez powoda, który we wniosku kredytowym wnosił o taki sposób wykonania umowy z bankiem, co prawidłowo wyjaśniono powodowi w powołanym wyżej piśmie banku z dnia 14.01.2011 r. W takiej sytuacji koszty procesu z bankiem obciążają powoda, który proces ten zainicjował i przegrał.

Wskazać w tym miejscu należy, iż większość działań powoda w ciągu minionych 6 lat w istocie niepotrzebnie mnoży ponoszone przez niego koszty, podczas gdy wobec niewykonania zobowiązania przez pozwaną J. M. miał uprawnienie z art.480§1 k.c. do żądania na drodze sądowej upoważnienia do wykonania umówionej wymiany okien na koszt pozwanej. Natomiast bank nie ma podstawy do żądania zwrotu kredytu od E. P., jako że to nie ona zawarła umowę z bankiem. Dłużnikiem banku w zakresie świadczenia pieniężnego jest powód, natomiast pozwana jest dłużniczką powoda co do wykonania usługi oraz z tytułu szkody wyrządzonej mu niewykonaniem umowy – szkody podlegającej naprawieniu odszkodowaniem w razie spełnienia przesłanek odpowiedzialności kontraktowej, co rozważano powyżej.

Reasumując – apelacja powoda nie podlegała uwzględnieniu jako niezasadna, toteż Sąd odwoławczy oddalił ją na mocy art.385 k.p.c.